

Q3

Rapport för tredje kvartalet 2017

Rörelseresultat

167 MSEK (270)
Juli-september 2017 (juli-september 2016)

Punktlighet långdistanståg
(fjärr- och nattåg)

82 % (81)
R12 september 2017 (helår 2016)

Punktlighet medeldistanståg
(regionaltåg)

92 % (90)
R12 september 2017 (helår 2016)

SJ knyter ihop Sverige

Från Narvik till Köpenhamn
– SJ finns på många platser!
Vi knyter ihop Sverige och
öppnar upp för Europa.

De presenterade linjerna
är ett urval av det 20-tal
som SJ AB trafikerar samt av
de upphandlade linjerna
som koncernens bolag
trafikerar.

Stockholm–Sundsvall/Umeå

Restid: 3:20–3:35 timmar till Sundsvall,
6:25 timmar till Umeå.
Avgångar/dag: 8 varav 4 till Umeå med
SJ 3000, X 2000 och SJ InterCity.

Stockholm–Karlstad–Oslo

Restid: 4:50–5:34 timmar.
Avgångar/dag: 4 i vardera
riktning samt 1 tidig morgon-
avgång Karlstad–Oslo, alla med
X 2000 och SJ 3000.

SJ Götalandståg

Avgångar/vardag: Cirka
580 på uppdrag av Väst-
trafik, Hallandstrafiken
och Jönköpings Länstrafik
med deras regional- och
pendeltåg.

Göteborg–Malmö

Restid: 2:15 timmar.
Avgångar/dag: 8, varav 7 med
SJ 3000 och 1 med X2000.

Stockholm–Västerås

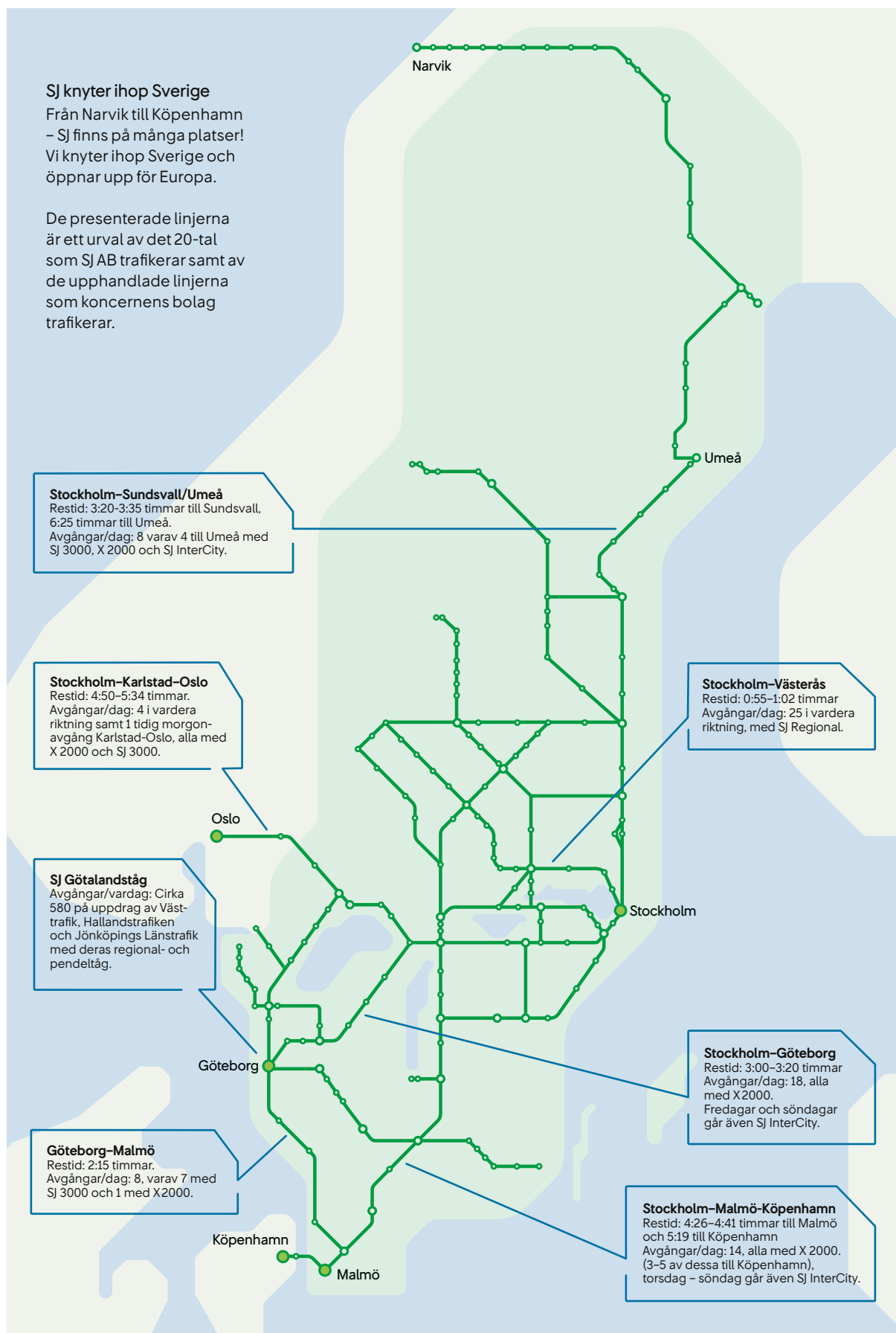
Restid: 0:55–1:02 timmar
Avgångar/dag: 25 i vardera
riktning, med SJ Regional.

Stockholm–Göteborg

Restid: 3:00–3:20 timmar
Avgångar/dag: 18, alla
med X2000.
Fredagar och söndagar
går även SJ InterCity.

Stockholm–Malmö–Köpenhamn

Restid: 4:26–4:41 timmar till Malmö
och 5:19 till Köpenhamn
Avgångar/dag: 14, alla med X 2000.
(3–5 av dessa till Köpenhamn),
torsdag – söndag går även SJ InterCity.

Innovation som förbättrar kundupplevelsen

Under kvartalet har omfattande upprustnings- och underhållsarbeten på järnvägens infrastruktur genomförts, framför allt på Södra och Västra stambanan. Insatser som är en förutsättning för en mer robust järnväg. Trafikverkets sena planering av dessa arbeten har medfört att vi fått tidtabeller alltför nära avgång. Ett stort antal av SJs avgångar har därför varit spärrade för försäljning och vi har tvingats ställa in tåg med kort varsel. Det har medfört att våra kunder inte kunnat planera sina tågresor i tid och istället valt andra resesätt. Intäktsbortfallet bedöms till 15-25 MSEK per månad under kvartalet. Blickar vi framåt är många tåg på linjerna Stockholm-Göteborg/Malmö under hösten fortfarande inte släppta till försäljning på grund av oklarheter kring underhållsplaneringen.

För perioden januari-september 2017 ser vi en fortsatt ökning av antalet resor med fem procent jämfört med motsvarande period föregående år. Antalet sålda resor under det tredje kvartalet var oförändrat jämfört med samma kvartal föregående år.

Under tredje kvartalet 2017 har SJ, trots inställda tåg och sen tilldelning av avgångar, ett rörelseresultat på 167 MSEK (270), vilket innebär en fortsatt högre avkastning på operativt kapital än målet på sju procent. Lägre intäkter från upphandlad trafik, jämfört med föregående år, och färre avgångar till försäljning än planerat under kvartalet medförde att nettoomsättningen för det tredje kvartalet uppgick till 1 846 MSEK (2 286).

Punktligheten förbättrad under tredje kvartalet

Vårt stora fokus på att skapa en punktlig resa för våra resenärer ger successivt effekt. Punktligheten för SJs tågtrafik har varit god under sommaren och förbättrats under kvartalet. För SJs långdistanståg ökade punktligheten till 83 procent jämfört med 82 procent motsvarande kvartal 2016. SJs medeldistanståg hade en fortsatt stabil och god punktlighet på 92 procent, samma som tredje kvartalet 2016. Sammantaget hade vi under tredje kvartalet en punktlighet på 90 procent, inom en marginal på fem minuter efter utlovad ankomsttid.

Enkla lösningar för våra resenärer

Vi ligger i framkant när det gäller att ta tillvara ny teknik och innovationer i våra tjänster. I början av september deltog över 40 tåghackare på innovationsevenemanget "Trainhack" ombord på SJs tåg. Under en resa genom Sverige utvecklade de idéer till nya digitala tjänster för kollektivtrafiken i Sverige. Under kvartalet har vi även fortsatt att utveckla vår populära mobilapp för att förenkla för våra resenärer. Ett gott exempel på att vi lyckats är att över hälften av de som köper sin biljett i SJ-appen numera använder Swish vid betalning.

Våra kunder fortsätter att ge oss bra betyg. SJs Nöjd kundindex uppmättes för tredje kvartalet i rad till 72 jämfört med 70 för helåret 2016.

Offensiva satsningar för framtiden

Beslut om att inleda upphandling av ett 30-tal nya snabbtåg med leverans år 2021 är nu fattat av SJs styrelse och en milstolpe i vår offensiva investeringsstrategi. Genom att införskaffa nya moderna tåg kommer vi att kunna möta framtidens ökade efterfrågan på tågresor och samtidigt ge våra kunder en bättre reseupplevelse. Vi kommer att köra

de nya tågen i Sverige samt till Norge och Danmark. Planen är att börja på linjen Stockholm-Malmö, som en del av vår satsning på södra Sverige. Från december förbättrar vi även tidtabellen för natttågen mellan Skåne och Stockholm och i slutet av nästa år tar vi de första moderniserade nattvagnarna i trafik på Malmölinjen.

SJs snabbtåg på linjen Stockholm-Oslo är en framgång. Därför är det tråkigt att vi på grund av kontaktledningsbytet på Kongsvingerbanan de närmaste fyra åren inte kan fortsätta att erbjuda våra resenärer en snabb resa med hög komfort med X 2000.

I slutet av augusti fick nya infrastrukturministern Thomas Eneroth och regeringen ta emot Trafikverkets förslag på infrastrukturplan för det svenska tågsystemet, vilket nu är ute på remiss. Förslaget innehåller en satsning på höghastighetsjärnväg med en maxhastighet på 250 km/h. SJs syn är att en satsning på riktiga höghastighetsbanor för 320 km/h skapar ett mer hållbart samhälle genom att förkorta restiderna så mycket att det möjliggör en kraftig överflyttning från resor med flyg till tåg. Banorna behöver dessutom byggas snabbt, samtidigt som satsningar på underhåll av befintliga banor behöver fortsätta. På så sätt frigörs kapacitet för regionaltrafik och godstrafik, vilket betyder kraftigt förbättrad punktlighet för alla. Vi får då ut mesta möjliga kapacitet ur hela järnvägssystemet och järnvägens konkurrenskraft stärks.

Framtidsbransch att arbeta i

Den fortsatt stora efterfrågan på tågresor gör att vi anställer ett stort antal lokförare och tågvärdar, upp emot 500, under en treårsperiod. I slutet av september startade vi en rekryteringskampanj som tydligt visar att SJ befinner sig i en framtidsbransch och att vi ligger i framkant när det gäller moderna arbetssätt och användning av digitala verktyg.

Den positiva trenden för sjukfrånvaron i SJ fortsätter. Under kvartalet var den totala sjukfrånvaron 4,8 procent att jämföra med 6,0 procent motsvarande kvartal föregående år. Det är framförallt långtidssjukfrånvaron som har minskat tack vare stort fokus från SJs ledare tillsammans med förebyggande och snabba insatser för återgång till arbete.

Att vi är ett populärt resealternativ vet vi. När Google presenterade en lista över sommarens vanligaste sökningarna hamnade SJ-biljetter högst tillsammans med Sommarpratarna 2017. Det gör både mig och mina kollegor stolta.

Stockholm den 25 oktober 2017

Crister Fritzson
Verkställande direktör

Viktiga händelser

Tredje kvartalet 2017

- Nettoomsättningen uppgick till 1 846 MSEK (2 286)
- Rörelseresultatet uppgick till 167 MSEK (270)
- Kvartalets resultat uppgick till 132 MSEK (212)
- Avkastningen på operativt kapital rullande tolv månader uppgick till 20,2 procent (13,9)

Perioden januari - september 2017

- Nettoomsättningen uppgick till 5 693 MSEK (6 803)
- Rörelseresultatet uppgick till 486 MSEK (503)
- Periodens resultat uppgick till 389 MSEK (395)
- Nettoskuldssättningsgraden uppgick till -0,10 ggr (0,02)

Viktiga händelser under tredje kvartalet

Intäkterna påverkas negativt av sen tilldelning av avgångar
SJs kunder har sedan i våras påverkats av att SJ erhållit sena besked från Trafikverket kring vilka avgångar som kan köras med hänsyn till planerade underhållsarbeten. I vissa fall har SJs biljetter släppts till försäljning först två veckor före avgång. De sena biljettsläppen bedöms ha minskat SJs intäkter med 15-25 MSEK i månaden under kvartalet. Utöver minskad tillgänglighet för SJs kunder har det tärt på SJs varumärke.

Ny funktion hjälper resenärerna stå rätt på plattformen
I slutet av augusti inleddes lanseringen av funktionen "Var ska jag stå på plattformen" i SJs app. Funktionen lanseras stegvis på de flesta stationer för SJs snabbtåg och har utvecklats med hjälp av SJs resenärer. Rätt plats på plattformen innebär mindre spring och stress för resenärerna och förbättrad avgångspunktighet för SJs tåg.

Från 2018 uppehåll för snabbtåg Stockholm – Oslo
Kongsvingerbanan är i behov av ett kontaktledningsbyte. Enligt nya besked från norska BaneNor beräknas arbetet istället för två år ta tre år och dessutom inledas först i oktober 2018, vilket i praktiken betyder trafikneddragningar i fyra år. Endast tre avgångar per dag (istället för normala fem) i fyra år blir inte tillräckligt attraktivt för att locka affärsresenärerna och då blir linjen heller inte lönsam. Utifrån det har SJ beslutat att återgå till att trafikera linjen med InterCity-tåg snarast möjligt under 2018.

SJs trafik Stockholm-Karlstad får inte färre avgångar och de avgångar som endast går Stockholm-Karlstad trafikeras även fortsättningsvis med snabbtåg.

Flera SJ-nyheter i tågtidtabellen 2018

Antalet avgångar på linjen Stockholm-Uppsala utökas och ett tåg i timmen går utan stopp med en restid på 30 minuter. Stor efterfrågan medför även fler avgångar för linjerna Linköping-Stockholm-Arlanda-Gävle, Kalmar-Göteborg samt för natttågen från Stockholm till både Jämtland och Skåne.

Mer verkstadskapacitet för X 2000

I september invigdes den utbyggnad av Jernhusens depå i Hagalund, Solna, som SJ initierat. Förlängningen av två spår innebär att tyngre underhåll av X 2000 även fortsättningsvis kan utföras i Hagalund, istället för att tomma tåg ska köras till depåer på andra orter.

SJ inleder miljardupphandling av Sveriges snabbaste tåg

Styrelsen för SJ AB beslutade den 21 september att upphandla ett 30-tal nya snabbtåg för leverans år 2021. Med en maxhastighet på närmare 250 kilometer per timme kommer de att bli Sveriges snabbaste tåg. Kommande investering på mellan 5 och 6 miljarder kronor är SJs största investering i fordon på över 30 år.

Kollision mellan SJs regionaltåg och militärfordon

Ett regionaltåg från SJ kolliderade den 26 september med ett militärfordon mellan Vagnhärad och Nyköping. Loket spårade ur och lokföraren, en tågresenär och tre personer i militärfordonet skadades, varav två allvarligt. Ombord på tåget fanns ett 70-tal resenärer som evakuerades till buss. SJs bedömning är att händelsen inte kommer att påverka resultatet väsentligt. Utredning görs av SJ, Trafikverket, Polisen och Försvarsmakten. Statens Haverikommission har meddelat att de inte kommer att göra en utredning.

Viktiga händelser efter kvartalets utgång

Pendlarbiljetten Movingo introducerad i Mälardalen

Den 1 oktober lanserades Movingo, Mälabs nya pendlarbiljett, för resenärer i Mälardalen. Biljetten ger resenärerna tillgång till dels SJs regionaltåg inklusive linjen Stockholm-Uppsala, dels kollektivtrafiken i Mälardalen. Lanseringen av Movingo innebär att SJs månadskort i Mälardalen försvinner, med undantag av sträckorna Märsta-Uppsala och Märsta-Knivsta.

Sammanställning av viktiga händelser under första kvartalet

Nedan sammanställning avser de viktiga händelser som presenterades för första kvartalet. För komplett information hänvisas till [Rapport för första kvartalet 2017](#)

- SJ fick förtroende att köra ytterligare en linje på uppdrag av Mälardalen
 - SJs norrgående trafik från Kastrup återupptagen
 - SJ fick fortsatt förtroende att köra nattågen till övre Norrland på uppdrag av Trafikverket
 - Inriktningsbeslut fattat om upprustning av nattågsvagnar
 - Inriktningsbeslut fattat om förberedelser inför upphandling av snabbtåg
 - SJ förtidsbetalade lån
 - Möjligt att betala tågbiljetten med Swish
 - Reservering för kostnader efter tågurspårning utanför Västerås
-

Sammanställning av viktiga händelser under andra kvartalet

Nedan sammanställning avser de viktiga händelser som presenterades för andra kvartalet. För komplett information hänvisas till [Rapport för andra kvartalet 2017](#)

- Avtal undertecknat om nattågstrafik till övre Norrland
- SJ ansöker om tre större förändringar inför T18
- Slut på ID-kontrollerna vid inresa från Danmark
- Alltför sen evakuering av resenärer
- Stora störningar i tågtrafiken under maj och juni

Koncernöversikt i siffror

	Juli-sept 2017	Juli-sept 2016	Föränd- ring, %	Jan-sept 2017	Jan-sept 2016	Föränd- ring, %	Rullande 12 mån	Helår 2016
Rörelsens intäkter, MSEK	1 846	2 289	-19	5 699	6 827	-17	8 244	9 372
varav nettoomsättning, MSEK	1 846	2 286	-19	5 693	6 803	-16	8 225	9 336
Rörelsens kostnader, MSEK	-1 683	-2 023	-17	-5 249	-6 331	-17	-7 460	-8 543
Rörelseresultat ¹ , MSEK	167	270	-38	486	503	-3	820	837
Resultat före skatt, MSEK	170	272	-37	492	505	-3	820	833
Periodens resultat ¹ , MSEK	132	212	-38	389	395	-2	643	650
Resultat per aktie ¹ , SEK	33	53	-38	97	99	-2	161	162
Periodens kassaflöde, MSEK	-102	194	-152	88	373	-76	-308	-23
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar, MSEK	176	82	115	435	273	59	552	390
Marginaler								
Rörelsemarginal, %	9,1	11,8	n/a	8,5	7,4	n/a	10,0	8,9
Vinstmarginal, %	9,2	11,9	n/a	8,6	7,4	n/a	9,9	8,9
Finansiella mål								
Avkastning på operativt kapital, % (R12, mål 7%)	–	–	–	20,2	13,9	n/a	20,2	20,0
Nettoskuldssättningsgrad, ggr (mål 0,5–1,0)	-0,10	0,02	n/a	-0,10	0,02	n/a	n/a	0,0
Av styrelsen föreslagen utdelning enligt vinstdisposition, MSEK	–	–	–	–	–	–	–	260
Verkställda utdelningar, MSEK	–	–	–	260	188	38	n/a	188
Kapitalstruktur vid periodens utgång								
Eget kapital ² , MSEK	4 474	4 081	10	4 474	4 081	10	n/a	4 337
Avkastning på eget kapital, % (R12)	–	–	–	14,8	12,0	n/a	14,8	16,3
Operativt kapital, MSEK (R12)	–	–	–	4 057	4 331	-6	4 057	4 181
Soliditet, %	55,7	50,0	n/a	55,7	50,0	n/a	n/a	52,5
Avstämning räntebärande nettoskuld								
Räntebärande skulder, MSEK	1 061	1 431	-26	1 061	1 431	-26	n/a	1 402
Räntebärande avsättningar, MSEK	159	163	-2	159	163	-2	n/a	161
Räntebärande tillgångar, MSEK	1 660	1 505	10	1 660	1 505	10	n/a	1 553
Räntebärande nettoskuld(+)/nettokassa(-), MSEK	-440	89	-593	-440	89	-593	n/a	10
Icke-finansiella nyckeltal								
Medelantalet årsanställda	3 689	4 144	-11	3 671	4 176	-12	3 851	4 192
Sjukfrånvaro, % (R12)	–	–	–	5,7	6,6	n/a	5,7	6,6
Punktlighet långdistanståg ³ (fjärr- och nattåg), 5 min, %	83	82	n/a	82	82	n/a	82	81
Punktlighet medeldistanståg ³ (regionaltåg), 5 min, %	92	92	n/a	92	91	n/a	92	90
Punktlighet kortdistanståg ³ (pendeltåg), 3 min, %	94	94	n/a	93	93	n/a	93	92
Resandeutveckling kommersiell egen- trafik (mätt i personkilometer), index ⁴	100	101	n/a	103	101	n/a	103	102
Förändring antal resor kommersiell egen- trafik, index ⁴	101	101	n/a	105	98	n/a	104	102

1. För definition avseende nyckeltal hänvisas till [SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2016 sid 99-100](#).

2. Det finns inget innehav utan bestämmande inflytande.

3. För definition avseende nyckeltal hänvisas till sidan 20.

4. Index jämfört med motsvarande period föregående år.

SJ-koncernens styrkort

	Utfall 30 sept 2017	Mål helår 2017	Utfall helår 2016
 Medarbetare			
Sjukfrånvaro, % (R12)	5,7	5,6	6,6
Frisknärvaro ¹ , % (R12)	–	–	n/a
Ledarskapsindex, SJ AB (årsvärde)	–	73	68
Prestationsindex, SJ AB (årsvärde)	–	80	75
Mångfald ¹ , % utlandsfödda enligt SCB (årsvärde)	15	15	n/a
 Partnerskap & resurser			
Genomförda hållbarhetsrevisioner ¹	5	10	n/a
 Samhälle			
Trafiksäkerhetsindex (ackumulerat)	96,4	96,4	96,3
Varumärkesindex, VMI, SJ AB (månad)	51	60	52
Miljöindex, SJ AB (kvartal)	77	75	76
SJ Volontär, SJ AB, antal timmar (ackumulerat)	410	1 750	424
EFQM-poäng (årsvärde)	–	650	560
 Kund			
Nöjd kundindex, NKI, SJ AB (kvartal)	72	71	70
Nöjd resenärsindex ² , NRI, SJ Götalandståg, pendeltåg (kvartal)	94	92	94
Nöjd resenärsindex ² , NRI, SJ Götalandståg, regionaltåg (kvartal)	94	92	94
 Process			
Punktlighet långdistanståg ³ (fjärr- och nattåg), 5 min, % (R12)	82	89	81
Punktlighet medeldistanståg ³ (regionaltåg), 5 min, % (R12)	92	92	90
Punktlighet kortdistanståg ³ (pendeltåg), 3 min, % (R12)	93	94	92
Regularitet ⁴ långdistanståg ³ (fjärr- och nattåg), % (R12)	98	98	98
Regularitet ⁴ medeldistanståg ³ (regionaltåg), % (R12)	97	98	97
Regularitet ⁴ kortdistanståg ³ (pendeltåg), % (R12)	99	98	97
 Finans			
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-0,10	0,5-1,0 ⁵	0,0
Avkastning på operativt kapital, %	20,2	7,0 ⁶	20,0
Utdelning, andel av periodens resultat, %	–	30-50	40

1. Nytt nyckeltal från 2017.

2. Egen mätmetod, ej jämförbart med utfall för SJ AB.

3. Ny uppdelning från 2017. Se definition på sidan 20.

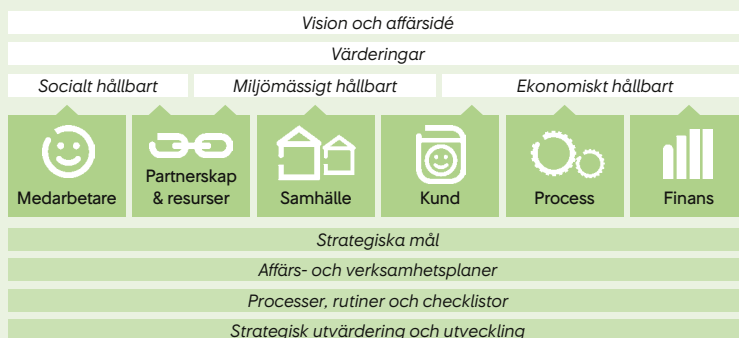
4. Mäter andelen tåg som avgår från utgångsstation och kommer fram till slutstation enligt den plan som gäller två dygn innan trafikdygn.

5. Målet ska nås på sikt.

6. Målet ska nås i genomsnitt.

Från vision till konkret arbete

Hållbart företagande är en naturlig och integrerad del i SJs affärsmodell. Med utgångspunkt i företagets vision, affärsidé och värderingar säkerställs ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart företagande genom mätning och uppföljning av styrområdena Medarbetare, Partnerskap & resurser, Samhälle, Kund, Process samt Finans. För att årligen utvärdera och utveckla Sjs ledningssystem används den europeiska kvalitetsmodellen EFQM. Modellen hjälper till med struktur och systematik för att mäta var SJ befinner sig i förhållande till vision och uppsatta mål.

Hållbart företagande

Jämförelse inom parentes avser utfall för helåret 2016.

SJs affärsidé är att erbjuda marknadens mest kundnära och hållbara resande i egen regi och tillsammans med andra. Det innebär att vara bäst på att tillgodose kundernas behov och att socialt, miljömässigt och ekonomiskt ansvar ska gå hand i hand genom hela verksamheten. Hållbarhet är en naturligt integrerad del i SJs affärsmodell och styrning.

SJ styr verksamheten utifrån ett värdeskapande helhetsperspektiv. Varje månad följs utfallet upp med hjälp av ett balanserat styrkort som inkluderar sex styrområden: Medarbetare, Partnerskap & resurser, Samhälle, Kund, Process samt Finans.

Medarbetare

Sjukfrånvaron i SJ-koncernen (rullande 12 månader) uppgick per den 30 september till 5,7 procent (6,6). Minsningen beror på lägre långtidssjukfrånvaro. Den positiva utvecklingen förklaras av processer för snabb återgång till arbete och stort fokus från SJs ledare på att minska sjukfrånvaron.

Under året har även det förebyggande arbetet kopplat till hälsa, friskvård och trivsel intensifierats. Bland annat har tjänsten Personalstöd, som är öppen för alla medarbetare dygnet runt, lanserats liksom insatser för att öka medvetenhet om mobbning och trakasserier. Under tredje kvartalet har affischer med budskapet "Okej eller inte okej?" satts upp på alla SJs arbetsplatser för att påminna om vad som kan vara mobbning och trakasserier samt om var hjälp och stöd finns för medarbetare som känner sig drabbade.

Av SJs medarbetare 2017 har 15 procent utländsk bakgrund enligt SCBs definition (personen är född utomlands eller är född i Sverige med två utrikes födda föräldrar). Mångfald ger nya erfarenheter och perspektiv och ökar SJs konkurrenskraft genom bättre förståelse för kunders och resenärers behov. Därigenom blir det även enklare att etablera nya affärer.

Medelantalet årsanställda i SJ-koncernen uppgick per den 30 september till 3 689 (4 144) fördelat på 2 897 (2 639) i moderbolaget SJ AB och 792 (1 505) i koncernens dotterbolag. Ökningen av medelantal årsanställda i moderbolaget beror på nya avtal inom upphandlad trafik. Minsningen av medelantal årsanställda i dotterbolagen beror på att cirka 800 medarbetare övergick till ny operatör i samband med att SJs dotterbolag Stockholmståg slutade köra pendeltågen i Stockholms län i slutet av 2016.

Partnerskap & resurser

Med hjälp av SJs nya riskverktyg har ett antal leverantörer identifierats enligt verktygets riskparametrar (exempelvis bransch och land). Riskverktyget är SJ-anpassat och framtaget av extern expertis utifrån vedertagna riskfaktorer inom området leverantörer och hållbarhet.

Hittills i år har fem av de identifierade leverantörerna genomgått hållbarhetsrevision avseende efterlevnad av SJ-koncernens uppförandekod för leverantörer. Huvudleverantören av läderdetaljer till upprustningen av X 2000 reviderades under september på plats i Tyskland av certifierad (extern) inspektör. Samtliga hittills utförda revisioner har visat på ett i huvudsak gott hållbarhetsarbete. Uppföljning av observationer och avvikelser pågår.

Samhälle

Trafiksäkerhetsindex för tredje kvartalet blev 96,4 (96,3). SJs trafiksäkerhetsindex är ett mått på utfallet av trafiksäkerhetsarbetet, utöver sedvanlig statistik, och definieras som en värdering av inträffade trafiksäkerhetsrelaterade olyckor satt i relation till produktionsvolymen.

Ett regionaltåg från SJ kolliderade den 26 september med ett militärfordon mellan Vagnhärad och Nyköping. Loket spårade ur och totalt fem personer i tåg och militärfordon skadades, varav två allvarligt. Tåg, militärfordon och infrastruktur fick omfattande skador. Läs mer på sidan 4.

SJ deltar i kampanjer och informationsinsatser mot spårspring. Flera medarbetare har använt sina SJ-volontärtimmar för att besöka skolor och informera om riskerna med att vistas i spårområdet. Skyddsombuden hos SJ Götalands-tåg har under kvartalet även uppmärksammat en plattformsövergång i Vänersborg där det ofta inträffar tillbud.

Varumärkesindex (VMI) uppgick i september till 51 (52). VMI var stabilt bland SJs kunder men minskade något bland icke-kunder. VMI är en indikator på hur allmänheten uppfattar SJ som företag utifrån värdeorden pålitligt, enkelt, mäniskt och härligt.

Ett hundratal SJ-medarbetare gick med i paraden under Stockholm Pride i augusti. SJ hade ett eget minitåg och delade ut vattenflaskor och flaggor med texten "Vem du än är, vart du än ska" till publiken.

Miljöindex vid mätningen under tredje kvartalet blev 77 (76). Miljöindex visar resenärernas uppfattning om SJ som ett miljömedvetet företag.

SJ Volontär möjliggör för medarbetare inom SJ-koncernen att ägna sig åt ideellt arbete på arbetstid. Utfallet för SJ Volontär under tredje kvartalet blev 410 timmar (424).

Kund

Nöjd kundindex (NKI) mäts ombord på SJ ABs tåg. Utfallet under tredje kvartalet blev 72 (70), vilket är i nivå med årets tidigare mätningar och samtidigt det högsta sedan mätningarna inleddes.

Att kunna koppla upp sig under tågresan uppskattas mycket av resenärerna. I augusti inleddes därför ett test på ett antal X 2000-tåg för att kunna erbjuda snabbare och stabilare internet ombord. SJ ser även över möjligheterna att kunna förse SJs äldre, lokdragna personvagnar med wifi.

Den 10 juli sänkte SJ biljettpriset på resor mellan Umeå och Luleå med närmare 40 procent. Sänkningen avser ordinarie biljetter på två avgångar dagligen. Studenter, ungdomar samt pensionärer har ytterligare rabatter.

Omkring 1 000 resenärer blev sittande flera timmar på sex av SJs tåg den 27 september. Stoppet berodde på att ett fordon från X-tåget blivit stående mellan Gävle och Söderhamn. På grund av ett planerat underhållsarbete fanns inga möjligheter att leda om trafiken på alternativ sträcka och ersättningsbussar gick heller inte att få fram. Berörda resenärer har fått full återbetalning av bokade biljetter samt värdecheckar som kompensation.

SJ Götalands-tåg mäter Nöjd resenärsindex (NRI). Utfallet under tredje kvartalet blev 94 (94) bland pendeltågsresenärer och 94 (94) bland regionaltågsresenärer.

Process

Punktligheten (rullande 12 månader) var per den 30 september för långdistanståg 82 procent (81), medeldistanståg 92 procent (90) och för kortdistanståg 93 procent (92). Regularitet redovisas på sidan 6.

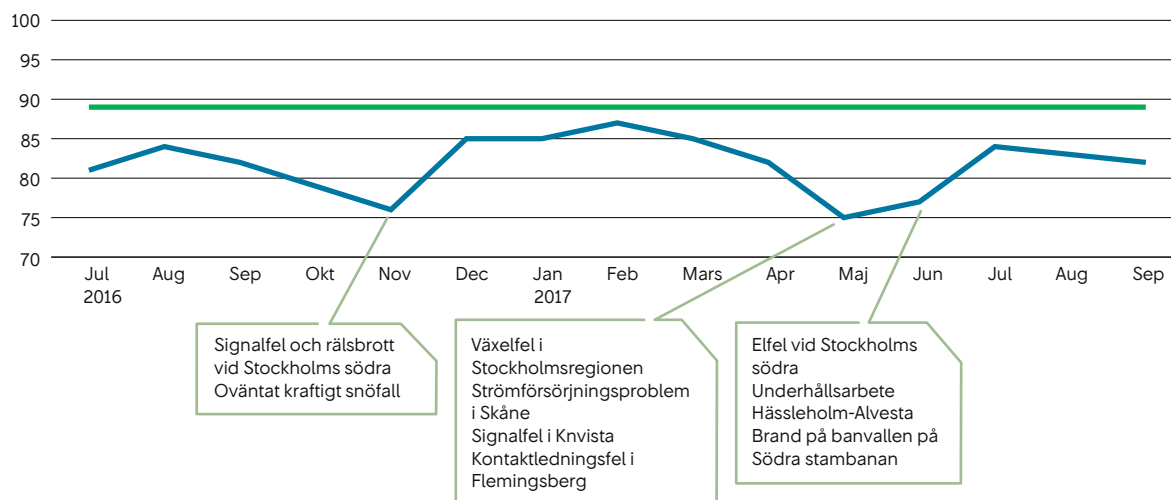
Punktligheten har varierat stort under kvartalet. Linjer som Stockholm – Uppsala och Stockholm – Östersund har stundtals haft väldigt god punktlighet medan punktligheten för SJs snabbtåg på Västra och Södra stambanan periodvis varit väldigt låg, främst under september månad.

Ett fåtal större händelser fick stor negativ inverkan på punktligheten under juli. Under augusti orsakade några

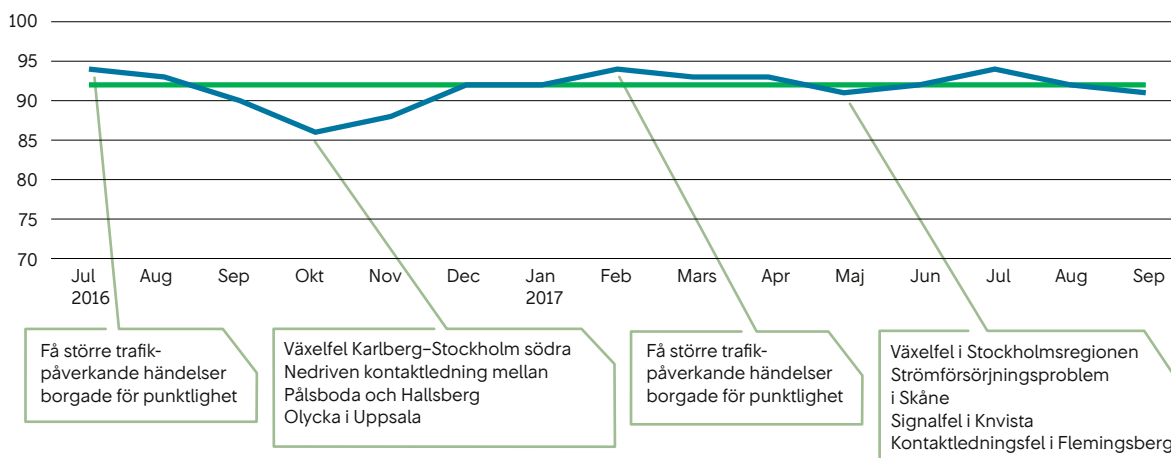
större händelser i framför allt Mälardalen förseningar och inställelser av tåg, bland annat växelfel mellan Stockholm och Uppsala den 17 augusti och kontaktledningsfel på Södra stambanan den 30 augusti. Kollisionen mellan ett SJ-tåg och ett militärfordon den 26 september innebar att tågtrafiken under fem dagar leddes om via Katrineholm och att buss ersatte på inställda delsträckor av Nyköpingsbanan.

Under kvartalet har fordonsbrist orsakat inställda avgångar. Den 23 september togs även flera dubbel-däckare ur trafik på grund av axelbyte. Vanliga orsaker till störningar var även övriga fordonsfel, växel-, kontaktlednings- och signalfel samt obehöriga i spårområdet.

Punktlighet långdistanståg, %

Punktlighet medeldistanståg, %

Koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

MSEK	Juli-sept 2017	Juli-sept 2016	Jan-sept 2017	Jan-sept 2016	Rullande 12 månader	Helår 2016
Nettoomsättning	1 846	2 286	5 693	6 803	8 225	9 336
Övriga rörelseintäkter	0	3	7	25	18	36
Summa rörelsens intäkter	1 846	2 289	5 699	6 827	8 244	9 372
Personalkostnader	-556	-647	-1 794	-2 099	-2 528	-2 834
Av- och nedskrivningar	-201	-200	-594	-581	-804	-792
Övriga kostnader	-926	-1 176	-2 861	-3 651	-4 128	-4 917
Summa kostnader	-1 683	-2 023	-5 249	-6 331	-7 460	-8 543
Resultat från andelar i intressebolag	4	3	35	6	37	8
Rörelseresultat	167	270	486	503	820	837
Ränteintäkter och liknande poster	6	7	18	16	16	14
Räntekostnader och liknande poster	-3	-4	-12	-14	-17	-18
Resultat före skatt	170	272	492	505	820	833
Skatter	-38	-60	-104	-110	-177	-183
Periodens resultat	132	212	389	395	643	650
<i>Hänförligt till:</i>						
Moderbolagets aktieägare	132	212	389	395	643	650
Resultat per aktie (före och efter utspädning), SEK	33	53	97	99	161	162
Genomsnittligt antal aktier, tusental	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Övrigt totalresultat						
<i>Poster som kommer att omklassificeras till resultatet</i>						
Kassaflödessäkringar	2	—	6	-7	10	-3
Finansiella tillgångar som kan säljas	0	—	0	-1	1	0
Valutaterminer	-1	5	5	4	3	2
Uppskjuten skatt	0	-1	-2	1	-3	0
Övrigt totalresultat för perioden	1	4	9	-2	11	-1
Totalresultat för perioden	133	216	398	393	654	649
<i>Hänförligt till:</i>						
Moderbolagets aktieägare	133	216	398	393	654	649

Kommentarer till koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

Ekonomisk utveckling juli–september 2017

Intäkter

Resandeutvecklingen (mätt i personkilometer) för kommersiell egentrafik var oförändrad jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Trots omfattande underhållsarbeten på järnvägsinfrastrukturen under kvartalet ökade SJs totala utbud, i hög utsträckning tack vare nya avtal och tilläggsavtal inom upphandlad trafik.

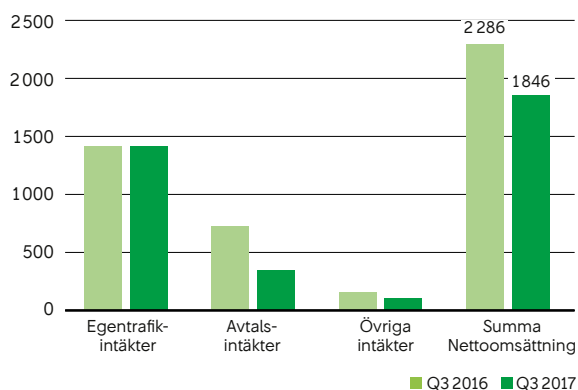
Yielden (biljettpris per personkilometer) låg på samma nivå som motsvarande kvartal föregående år.

Trafikverkets sena besked avseende underhållsarbeten påverkade SJs möjligheter till biljettsläpp enligt plan, vilket bedöms ha påverkat SJs egentrafikintäkter negativt med 15-25 MSEK varje månad under kvartalet. Egentrafikintäkterna under tredje kvartalet låg trots detta i linje med samma kvartal 2016, som därtill var ett väldigt starkt kvartal.

Avtalsintäkterna påverkades positivt av nya avtal och tilläggsavtal för upphandlad trafik, men var lägre än motsvarande kvartal föregående år. De lägre intäkterna är hänförliga till att SJ inte längre har uppdraget att köra pendeltågstrafiken i Stockholms län.

Totalt minskade SJs nettoomsättning med 440 MSEK under tredje kvartalet jämfört med samma kvartal 2016.

Nettoomsättning per intäktslag Q3, MSEK

Kostnader

Totalt minskade SJs kostnader med 340 MSEK jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Minskningen beror till stor del på att SJ inte längre har uppdraget att köra pendeltågstrafiken i Stockholms län. Bortsett från denna minskade kostnadsbas ökade personalkostnaderna med 62 MSEK under tredje kvartalet jämfört med samma period 2016 till följd av att nya avtal för upphandlad trafik medfört ökat antal medarbetare samt av årlig lönerrevision.

Den högre kostnadsbas som följer av nya avtal och tilläggsavtal för den upphandlade trafiken påverkade *Övriga kostnader* (främst el-, infrastruktur-, drifts- och underhållskostnader) samt *Personalkostnader*.

Rörelseresultat

Tredje kvartalet har påverkats av utmaningar med inställda tåg och sen tilldelning av avgångar från Trafikverket på grund av planerade underhållsarbeten. SJs bedömning är att det påverkat SJs egentrafikintäkter med 15-25 MSEK i månaden under kvartalet. Rörelseresultatet uppgick trots detta till 167 MSEK (270). Rörelsemarginalen uppgick till 9,1 procent (11,8). Det underliggande rörelseresultatet uppgick till 170 MSEK (276).

Avstämning underliggande rörelseresultat Q3 2017, MSEK

Redovisat rörelseresultat	167
Upplösning av del av reserv för avveckling av verksamhet i dotterbolag	2
Underliggande rörelseresultat	170

Avstämning underliggande rörelseresultat Q3 2016, MSEK

Redovisat rörelseresultat	270
Kostnader hänförliga till anläggnings-tillgångar till försäljning	6
Underliggande rörelseresultat	276

Koncernens resultat och skatt

Koncernens resultat före skatt uppgick till 170 MSEK (272). Skatt på kvartalets resultat uppgick till -38 MSEK (-60) och den effektiva skattesatsen uppgick till 22 procent (22). Kvartalets resultat uppgick till 132 MSEK (212).

Dubbeldäckare, Maxhastighet: 200 km/h.

Kommentarer till koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

Ekonomisk utveckling januari–september 2017

Intäkter

Resandeutvecklingen (mätt i personkilometer) för kommersiell egentrafik var 3 procent högre jämfört med motsvarande period föregående år.

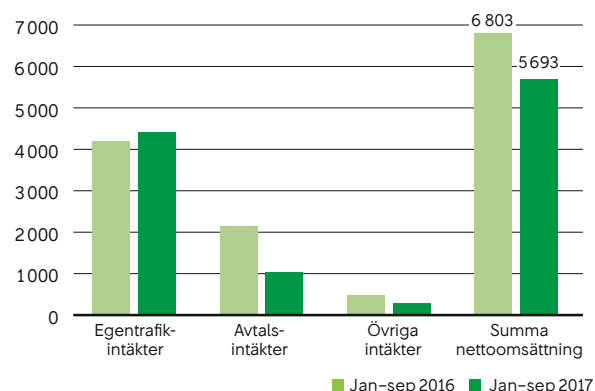
Yielden (biljettpreis per personkilometer) var något högre än motsvarande period föregående år tack vare en god efterfrågan. Det totala utbudet inklusive upphandlad trafik ökade.

Egentrafikintäkterna ökade under januari–september med 201 MSEK jämfört med samma period 2016 som ett resultat av ökat resande och yieldutvecklingen.

Avtalsintäkterna, bortsett från de lägre intäkterna hänförliga till att SJ inte längre har uppdraget att köra pendeltågstrafiken i Stockholms län, ökade som en följd av nya avtal och tilläggsavtal för upphandlad trafik.

Den positiva utvecklingen motverkade delvis de för-lorade intäkterna. Totalt minskade SJs nettoomsättning med 1 110 MSEK jämfört med samma period föregående år.

Nettoomsättning per intäktslag januari–september, MSEK

Kostnader

Totalt minskade SJs kostnader med 1 082 MSEK under perioden jämfört med motsvarande period föregående år. Minskningen beror främst på att SJ inte längre har uppdraget att köra pendeltågstrafiken i Stockholms län. Bortsett från denna minskade kostnadsbas ökade personalkostnaderna med 151 MSEK jämfört med samma period förra året till följd av att nya avtal för upphandlad trafik medfört ökat antal medarbetare samt av årlig lönerrevision.

Nya avtal och tilläggsavtal har lett till en högre kostnadsbas för den upphandlade trafiken och påverkar främst el-, infrastruktur-, drifts- och underhållskostnader.

Rörelseresultat

SJ har ett fortsatt starkt rörelseresultat trots att årets tredje kvartal påverkades av intäktsbortfall på grund av att många tågavgångar har varit spärrade för försäljning. En god resandeutveckling och nya avtal och tilläggsavtal resulterade i att rörelseresultatet för perioden uppgick till 486 MSEK (503). Rörelsemarginalen uppgick till 8,5 procent (7,4). Det underliggande rörelseresultatet uppgick till 472 MSEK (503).

Avstämning underliggande rörelseresultat 2017, MSEK

Redovisat rörelseresultat	486
Kostnader hänförliga till anläggningstillgångar till försäljning	6
Upplösning av förlustreserv	-6
Upplösning av del av reserv för avveckling av verksamhet i dotterbolag	-14
Underliggande rörelseresultat	472

Avstämning underliggande rörelseresultat 2016, MSEK

Redovisat rörelseresultat	503
Kostnader hänförliga till anläggningstillgångar till försäljning	6
Uppgörelse avseende stationsavgifter för 2015	-6
Underliggande rörelseresultat	503

Koncernens resultat och skatt

Koncernens resultat före skatt uppgick till 492 MSEK (505). Skatt på periodens resultat uppgick till -104 MSEK (-110) och den effektiva skattesatsen uppgick till 21 procent (22). Skillnaden mellan den faktiska skattesatsen 22 procent och den effektiva skatten för perioden förklaras av resultat från intressebolag om 35 MSEK. Periodens resultat uppgick till 389 MSEK (395).

Koncernens rapport över finansiell ställning i sammandrag

MSEK	30 sept 2017	30 sept 2016	31 dec 2016
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	5 371	5 596	5 505
Immateriella tillgångar	262	293	286
Finansiella tillgångar	58	33	35
Summa anläggningstillgångar	5 690	5 922	5 826
Omsättningstillgångar			
Varulager	6	6	4
Kortfristiga fordringar	679	652	804
Kortfristiga placeringar	1 497	1 034	1 479
Likvida medel	163	470	74
Anläggningstillgångar till försäljning	—	79	78
Summa omsättningstillgångar	2 345	2 240	2 439
SUMMA TILLGÅNGAR	8 035	8 162	8 265
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Summa eget kapital	4 474	4 081	4 337
Långfristiga skulder			
Avsättningar	196	193	184
Räntebärande skulder	963	1 320	1 059
Icke räntebärande skulder	—	—	—
Uppskjutna skatteskulder	499	476	487
Summa långfristiga skulder	1 657	1 989	1 731
Kortfristiga skulder			
Avsättningar	166	136	161
Räntebärande skulder	98	111	343
Icke räntebärande skulder	1 640	1 845	1 693
Summa kortfristiga skulder	1 903	2 092	2 197
Summa skulder	3 561	4 081	3 928
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	8 035	8 162	8 265

Koncernens rapport över förändring i eget kapital i sammandrag

MSEK	30 sept 2017	30 sept 2016	Helår 2016
Ingående balans 1 januari	4 337	3 876	3 876
Periodens resultat	389	395	650
Övrigt totalresultat för perioden	9	-2	-1
Totalresultat för perioden	398	393	649
Utdelning till aktieägare	-260	-188	-188
Utgående balans	4 474	4 081	4 337

Kommentarer till koncernens rapport över finansiell ställning

Jämförelsetal avseende kommentarer till koncernens rapport över finansiell ställning är den 31 december 2016.

Tillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Koncernens materiella anläggningstillgångar uppgick per den 30 september till 5 371 MSEK (5 505) och utgörs till största delen av tågfordon. SJs fordonsflotta består av SJ 3000, X 2000, dubbeldäckare samt lok och personvagnar.

Periodens investeringar avseende materiella anläggningstillgångar uppgick till 384 MSEK (314) och avser främst X 2000.

Immateriella tillgångar

Koncernens immateriella tillgångar uppgick till 262 MSEK (286) och utgörs av balanserade utgifter för utveckling, främst avseende utvecklingskostnader för verksamhetsnära IT-system. De största IT-systemen är underhållssystem, tidtabell-/planeringssystem samt utveckling av produktstruktur mot kund.

Periodens investeringar i immateriella tillgångar uppgick till 51 MSEK (76) och avsåg utveckling av olika IT-system.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar uppgick till 58 MSEK (35) och utgörs av andelar i intressebolag.

Omsättningstillgångar

Kortfristiga placeringar uppgick till 1 497 MSEK (1 479).

Investeringar i kortfristiga placeringar har netto ökat med 18 MSEK under perioden.

SJ levererade under tredje kvartalet enligt tidigare försäljningsavtal de X31-tågset som redovisats som anläggningstillgångar till försäljning. Anläggningstillgångar till försäljning per den 30 september uppgick till 0 MSEK (78).

SJs nya X 2000 – en hållbar investering

SJ genomför en omfattande modernisering av X 2000 genom att investera i ny teknik och helt ny interiör. Kravställningen på framtidens X 2000 har tagits fram tillsammans med SJs kunder och medarbetare.

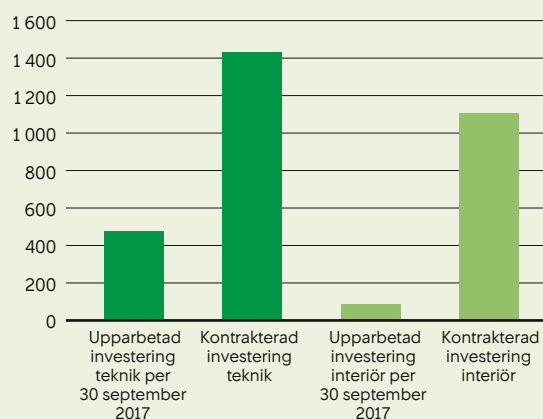
Ny, modernare teknik innebär att driftsäkerheten kan öka ytterligare, vilket bland annat kommer att kunna bidra till förbättrad punktlighet. Inom teknikuppgraderingen har ett slutgiltigt konstruktionsgodkännande erhållits och testkörning av det första fordonet pågår.

Ny inredning, stolar och bistro kommer att öka komforten för resenärerna. Tidigare i år fick resenärer och medarbetare möjlighet att testa stolar samt även uppleva hur det nya tåget kan komma att se ut via VR-film. Den interiöra designen och konstruktionen är nu preliminärt godkänd.

Förutom kontrakterade investeringar i teknik och interiör ingår även utbyte av övrig teknik som exempelvis boggiramar, dörrsystem och förberedelser för ett nytt signalsystem (ERTMS). Uppgraderingen till nytt dörrsystem är bland annat viktig för ökad punktlighet.

Satsningen på nya X 2000 uppgår totalt till cirka 3,5 miljarder kronor och SJ planerar att trafiksätta det första tåget under 2018. Per den 30 september 2017 har 480 MSEK upparbetats avseende teknik och 83 MSEK avseende interiör.

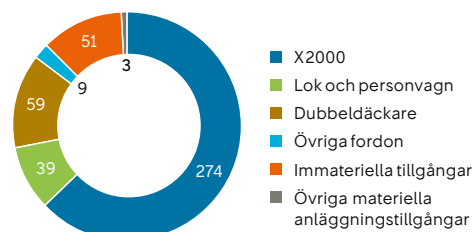
Upparbetad investering X 2000, MSEK

435 MSEK

investerade SJ i tåg och IT-system under de tre första kvartalen

Totala investeringar under året, MSEK

Eget kapital

Koncernens eget kapital uppgick den 30 september till 4 474 MSEK (4 337). Förändringen förklaras av periodens totalresultat om 398 MSEK samt av utdelning till aktieägare på 260 MSEK.

Skulder

Räntebärande skulder

Koncernens räntebärande skulder uppgick till 1 061 MSEK (1 402) och utgörs främst av återstående betalningsåtaganden för upptagna lån 2012 för finansiering av SJ 3000 samt upptagna lån 2015 för moderniseringen av X 2000. Lånen har en återstående löptid på 5 till 8 år.

Av de räntebärande skulderna är 963 MSEK (1 059) långfristiga. Kortfristiga skulder, vilket avser lån som förfaller till betalning inom ett år, uppgår till 98 MSEK (343). Starkt resultat och kassaflöde under 2016 medförde att SJ under första kvartalet enligt avtal förtidsåterbetalade ett lån om 243 MSEK. Lånet omklassificerades till kortfristiga skulder i slutet av 2016. SJ har även amorterat 98 MSEK enligt plan under 2017.

Den genomsnittliga löptiden för utestående skulder uppgick till 55 månader (50). Den genomsnittliga räntebindningstiden uppgick till 9 månader (10).

Koncernens räntebärande avsättningar och skulder

uppgick den 30 september till 1 220 MSEK (1 563) och räntebärande tillgångar till 1 660 MSEK (1 553). Koncernens nettokassa uppgick därmed till 440 MSEK mot 10 MSEK i nettoskuld per den 31 december 2016. Förändringen förklaras främst av amorteringar, låg investeringstakt och ett positivt resultat.

Finansiella mål

Finansiella mål för SJ är en avkastning på operativt kapital på minst 7 procent i genomsnitt samt en nettoskulsättningsgrad på 0,5–1,0 gånger på sikt. Vidare ska utdelningen långsiktigt uppgå till mellan 30 och 50 procent av årets resultat efter skatt.

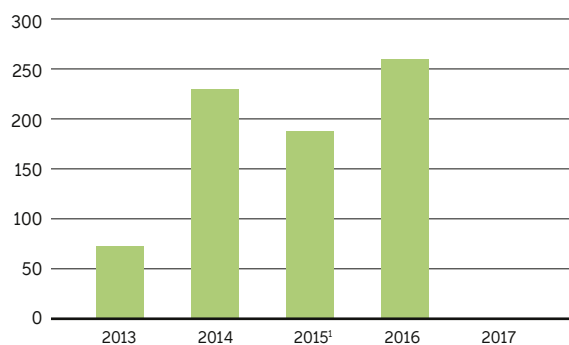
Avkastning på operativt kapital uppgick per den 30 september till 20,2 procent (20,0). Avkastningen på operativt kapital fortsätter att utvecklas över målet, vilket främst förklaras av ett positivt resultat och minskat operativt kapital på grund av lägre investeringstakt än planerat.

Koncernens nettoskulsättningsgrad uppgick till -0,10 ggr (0,02). Sj's kapitalstruktur är därmed starkare än vad ägarens långsiktiga mål anger.

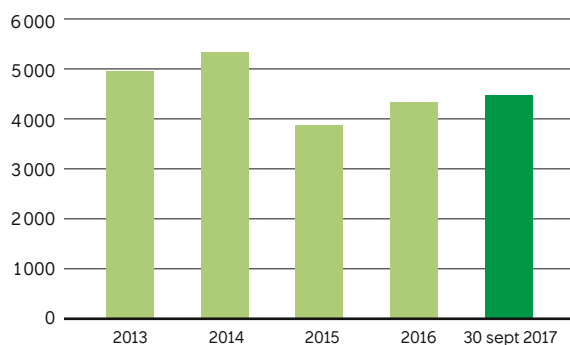
Utdelningen för 2016 fastställdes på årsstämman 2017, enligt styrelsens förslag, till 40 procent (40) av årets resultat efter skatt, vilket motsvarar 260 MSEK (188).

Utveckling av finansiella mål och eget kapital

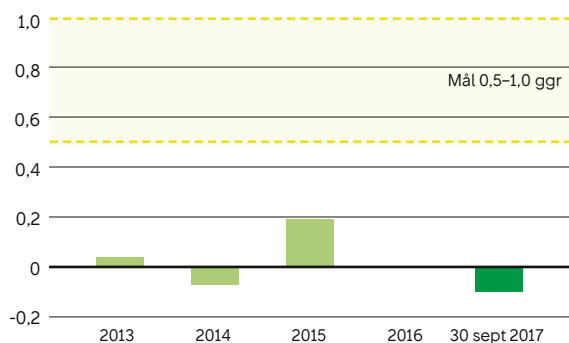
Av styrelsen föreslagna utdelningar enligt vinstdisposition, MSEK

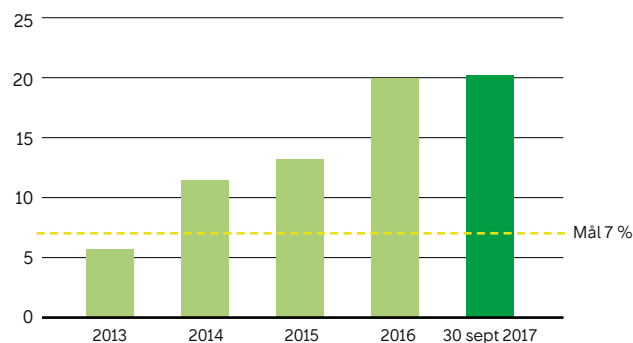
Eget kapital, MSEK

Nettoskulsättningsgrad, ggr

Avkastning på operativt kapital R12, %

1. Beslut vid extra bolagsstämma den 25 september 2015 att genomföra en extra utdelning om 1 700 MSEK.

Koncernens rapport över kassaflöden i sammandrag

MSEK	Juli-sept 2017	Juli-sept 2016	Jan-sept 2017	Jan-sept 2016	Rullande 12 månader	Helår 2016
Den löpande verksamheten						
Resultat före skatt	170	272	492	505	820	833
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	157	151	478	491	662	674
– Av- och nedskrivningar	201	200	594	581	805	792
– Förändring avsättningar	-5	3	16	14	32	30
– Realisationsvinst/förlust	0	0	0	-1	3	2
– Betald skatt	-39	-45	-103	-85	-164	-146
– Förändring övrigt	4	-4	0	-18	23	5
– Resultat från andelar i intressebolag	-4	-3	-29	0	-37	-8
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	328	423	970	996	1 482	1 506
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital	-149	-128	81	94	-217	-204
Kassaflöde från den löpande verksamheten	179	551	1 051	1 090	1 265	1 303
Investeringsverksamheten						
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-165	-73	-385	-215	-484	-314
Förvärv av immateriella tillgångar	-11	-9	-51	-58	-69	-76
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	76	1	76	2	76	2
Utdelning från intressebolag	0	-	6	17	6	17
Försäljning övriga långfristiga räntebärande fordringar	0	-	0	0	0	0
Förvärv kortfristiga placeringar	-120	-	-346	-275	-869	-798
Försäljning kortfristiga placeringar	0	19	339	46	400	107
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-220	-62	-361	-482	-940	-1 062
Finansieringsverksamheten						
Checkräkningskredit	0	-	0	-	0	-
Upptagna lån	0	-	0	-	0	-
Amorteringar	-61	-39	-341	-46	-371	-76
Utdelning	0	-	-260	-188	-260	-188
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-61	-39	-601	-235	631	-264
Periodens kassaflöde	-102	194	88	373	-308	-23
Likvida medel vid periodens början	265	276	74	97	74	97
Likvida medel vid periodens slut	163	470	163	470	-233	74

Kommentarer till koncernens rapport över kassaflöden januari-september

Jämförelsetal avseende kommentarer till koncernens kassaflöde är den 30 september 2016.

Kassaflöde från den löpande verksamheten

Kassaflöde från den löpande verksamheten var under perioden något lägre än under motsvarande period föregående år och uppgick till 1 051 MSEK (1 090).

Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet uppgick till 970 MSEK (996) och är främst en följd av ett något lägre resultat jämfört med föregående år.

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Investeringar i immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar uppgick till -435 MSEK (273) varav -381 MSEK (-183) avsåg investeringar i fordon. Övriga investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till -3 MSEK (-30).

Investeringar i immateriella tillgångar uppgick till -51 MSEK (-58) och avsåg utveckling av olika IT-system.

Periodens förvärv av kortfristiga placeringar uppgick till -346 MSEK (-275) och försäljning av kortfristiga placeringar uppgick till 339 MSEK (46). Kassaflöde från investeringsverksamheten uppgick till -361 MSEK (-482).

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

Enligt beslut på årsstämman verkställdes den 9 maj utdelning till aktieägare om -260 MSEK (-188). Amortering har skett av befintliga lån med -341 MSEK (-46), dels förtidsåterbetalning enligt avtal på ett lån om 243 MSEK, dels amorteringar om 98 MSEK enligt plan. Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till -601 MSEK (-235). Likvida medel per den 30 september 2017 uppgick till 163 MSEK (470).

Moderbolagets resultaträkning i sammandrag

MSEK	Juli-sept 2017	Juli-sept 2016	Jan-sept 2017	Jan-sept 2016	Rullande 12 månader	Helår 2016
Nettoomsättning	1 648	1 490	5 095	4 468	6 772	6 145
Övriga rörelseintäkter	0	4	7	37	25	55
Summa rörelsens intäkter	1 648	1 494	5 102	4 505	6 796	6 199
Personalkostnader	-435	-371	-1 412	-1 252	-1 877	-1 717
Av- och nedskrivningar	-201	-206	-593	-587	-804	-797
Övriga kostnader	-879	-698	-2 700	-2 238	-3 566	-3 104
Summa kostnader	-1 515	-1 275	-4 705	-4 077	-6 246	-5 618
Rörelseresultat	134	219	397	428	550	581
Resultat från dotterbolag	0	-	307	147	202	42
Resultat från andelar i intressebolag	0	-	6	-	23	17
Intäkter från övriga värdepapper och fordringar	6	7	19	15	45	41
Räntekostnader och liknande kostnader	-3	-4	-12	-14	-16	-18
Resultat före skatt	137	221	716	577	803	664
Aktuell skatt	-33	-60	-95	-119	-152	-176
Periodens resultat	104	161	621	458	651	487

Moderbolagets balansräkning i sammandrag

MSEK	30 sept 2017	30 sept 2016	31 dec 2016
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	5 369	5 673	5 581
Immateriella anläggningstillgångar	262	293	286
Finansiella anläggningstillgångar	107	140	107
Summa anläggningstillgångar	5 738	6 105	5 974
Omsättningstillgångar			
Varulager	6	6	4
Kortfristiga fordringar	598	537	626
Kortfristiga placeringar	1 497	1 034	1 479
Kassa och bank	162	467	70
Summa omsättningstillgångar	2 262	2 042	2 179
SUMMA TILLGÅNGAR	8 000	8 148	8 153
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	4 359	3 958	3 989
Skulder			
Avsättningar	850	809	831
Långfristiga skulder	976	1 320	1 059
Kortfristiga skulder	1 815	2 061	2 275
Summa skulder	3 640	4 190	4 164
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	8 000	8 148	8 153

Kommentarer till moderbolagets resultat- och balansräkning

Ekonomisk utveckling juli–september 2017

I moderbolagets verksamhet ingår tågtrafik samt huvudkontorets funktioner. Trafikintäkter utgör den dominerande intäktskällan.

Under tredje kvartalet var resandeutvecklingen (mätt i personkilometer) för kommersiell egentrafik oförändrad jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Yielden (biljettpris per personkilometer) låg på samma nivå som motsvarande kvartal föregående.

Egentrafikintäkterna under tredje kvartalet 2017 låg i linje med samma kvartal 2016. Sena besked avseende underhållsarbeten, vilket i sin tur påverkade SJs möjligheter till biljettsläpp enligt plan, bedöms ha påverkat Sjs egentrafikintäkter negativt med 15-25 MSEK per månad under kvartalet.

Totalt ökade SJ ABs intäkter med 154 MSEK jämfört med tredje kvartalet 2016, till stor del drivet av att nattågs-trafiken sedan den 1 januari 2017 bedrivs inom SJ AB och av nya avtal inom upphandlad trafik.

Personalkostnaderna under tredje kvartalet var 64 MSEK högre jämfört med föregående år. Ökningen förklaras till stor del av nya avtal inom upphandlad trafik vilket medfört ökat antal medarbetare samt av årlig lönerevision.

Övriga kostnader ökade under kvartalet med 181 MSEK jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Ökningen är främst en effekt av att kostnadsbasen har ökat på grund av nya avtal samt att nattågstrafiken, som tidigare bedrevs i ett dotterbolag, sedan den 1 januari bedrivs inom SJ AB. Kostnader som påverkas är främst infrastruktur och el-, drifts- och underhållskostnader.

Totalt ökade SJ ABs kostnader med 240 MSEK under tredje kvartalet jämfört med motsvarande kvartal 2016.

Resultatet före skatt för tredje kvartalet uppgick till 137 MSEK (221). Skatt på kvartalets resultat uppgick till -33 MSEK (-60) och den effektiva skattesatsen uppgick till 24 procent (27). Skillnaden mellan den faktiska skattesatsen 22 procent och den effektiva skatten för kvartalet förklaras av kommanditbolagets upparbetade resultat som beskattas i moderbolaget men som redovisas i moderbolaget först vid utdelningstillfället. Kvartalets resultat uppgick till 104 MSEK (161).

Eget kapital i moderbolaget var den 30 september 4 359 MSEK (3 989).

Medelantalet anställda i moderbolaget uppgick till 2 897 (2 639).

Noter

NOT 1: Uppllysning om verkliga värden avseende finansiella instrument

			30 sept 2017		30 sept 2016		30 dec 2016	
Koncernen MSEK	Kategori	Värdering	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Anläggningstillgångar								
Depositioner	Hålles till förfall	Upplupet anskaffningsvärde	0	0	1	1	0	0
Andra långfristiga fordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Verkligt värde	0	0	0	0	0	0
Summa finansiella anläggningstillgångar			0	0	1	1	0	0
Omsättningstillgångar								
Kundfordringar och andra fordringar	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde	454	454	392	392	633	633
Kortfristiga placeringar								
Obligationer	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Verkligt värde	1 497	1 497	1 034	1 034	1 479	1 479
Summa omsättningstillgångar			1 951	1 951	1 425	1 425	2 112	2 112
Likvida medel								
Kassa och bank	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde	163	163	470	470	74	74
Summa likvida medel			163	163	470	470	74	74
Derivat								
Ränteswapar	Derivat identifierat som säkringsinstrument	Verkligt värde	-9	-9	-16	-16	-16	-16
Summa derivat			-9	-9	-16	-16	-16	-16
Finansiella skulder								
Banklån	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Upplupet anskaffningsvärde	1 040	1 040	1 408	1 408	1 379	1 379
Leverantörsskulder och övriga skulder	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Upplupet anskaffningsvärde	621	621	724	724	604	604
Summa finansiella skulder			1 661	1 661	2 131	2 131	1 983	1 983

Bedömning av verkligt värde på finansiella instrument

Klassificeringen sker hierarkiskt i tre nivåer baserat på de indata som använts i värderingen av instrumenten. I nivå 1 används noterade priser på en aktiv marknad, till exempel börskurser. I nivå 2 används andra observerbara marknadsdata för tillgången eller skulden än noterade priser, till exempel räntesatser och avkastningskurvor. I nivå 3 bestäms det verkliga värdet utifrån en värderingsteknik som baseras på antaganden som inte är underbyggda av priser eller observerbara data. Värderingen till verkligt värde av de finansiella instrumenten i SJ-koncernen baseras på data enligt nivå 2. Det finns inga finansiella tillgångar i nivå 3. Inga överföringar har skett mellan olika nivåer.

Hierarkinivå för finansiella instrument värderade till verkligt värde, MSEK	30 sept 2017	30 sept 2016	31 dec 2016
Nivå 2	1 484	1 018	1 465
Summa finansiella instrument värderade till verkligt värde	1 484	1 018	1 465

Nivå 2 – Finansiella instrument där verkligt värde fastställs utifrån värderingsmodeller som baseras på andra observerbara data för tillgången eller skulden än noterade priser inkluderade i nivå 1, antingen direkt (som prisnoteringar) eller indirekt (härledda från prisnoteringar). Finansiella instrument som ingår i nivå 2 är obligationer och ränteswapar.

NOT 2: Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Ställda säkerheter

Den 28 februari 2017 återbetalade SJ, med egna medel, ett lån från Nordea Finans om ca 243 MSEK. Detta ledde till att tre SJ 3000-fordon som var pantsatta för lånet frigjordes. SJ har fortsatt 17 SJ 3000-tågsätt ställda som säkerhet för två lån från Nordiska Investeringsbanken.

Per den 30 september uppgick redovisat värde för samtliga 17 tågsätt till 1 551 MSEK (1 655). Redovisat värde för dessa upptagna lån uppgick till 1 040 MSEK (1 379).

Eventalförpliktelser

SJ har under kvartalet åtagit sig att investera upp till 70 MSEK i en fastighetsfond. Placeringen avser förvaltning av medel som ska täcka framtida utbetalningar av livräntor.

Övrig information – koncernen

Väsentliga risker

SJs riskbild beskrivs i [SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2016](#) (sidorna 27-28).

Osäkerhetsfaktorer

Följande förändring av osäkerhetsfaktorer har skett sedan publiceringen av SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2016: I januari 2013 ansökte Konkursverket om att SJ skulle åläggas att betala upphandlingsskadeavgift, då bolaget inte följt upphandlingsreglerna i lagen om offentlig upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF). SJ bestred ansökningarna och den 10 januari 2014 beslutade Förvaltningsrätten i Stockholm att avvisa Konkursverkets ansökningar. I skälen till beslutet angav förvaltningsrätten att SJs verksamhet inte omfattas av LUF och att lagen således inte är tillämplig på SJs upphandlingar. Förvaltningsrättens beslut överklagades av Konkursverket till kammarrätten. Kammarrätten har i juni 2015 meddelat dom till SJs fördel, vilket innebär att Konkursverkets överklagande avslogs då kammarrätten fann att LUF inte är tillämplig på SJs verksamhet. Konkursverket överklagade domen till Högsta förvaltningsdomstolen den 24 juni 2015 och begärde prövningstillstånd. Högsta förvaltningsdomstolen har den 8 mars 2016 beviljat prövningstillstånd, vilket innebär att målet kommer att prövas av högsta instans. I juni 2017 beslutade Högsta förvaltningsdomstolen att skicka begäran om förhandsavgörande till EU-domstolen. En nationell domstol har enligt EU-rätten möjlighet att skicka frågor som rör tolkningen av EU-rätten till EU-domstolen för ett klagande. Detta är första gången en svensk domstol beslutat att skicka en begäran om förhandsavgörande till EU-domstolen i ett upphandlingsmål.

Redovisningsprinciper och uppskattningar och bedömningar

Denna kvartalsrapport för SJ-koncernen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och IAS 34, Delårsrapportering. Moderbolaget redovisar i enlighet med Årsredovisningslagen och med tillämpning av rekommendationer från Rådet för finansiell rapportering RFR 2, Redovisning för juridiska personer.

Upplysningar enligt IAS 34 Delårsrapportering lämnas såväl i noter som på annan plats i kvartalsrapporten.

SJ använder sig av samma redovisningsprinciper och uppskattningar och bedömningar såsom principerna beskrivs i [SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2016](#) (sidorna 61-64). Nya och ändrade standarder och tolkningar från IASB respektive IFRIC har inte haft någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter.

Nya och ändrade standarder som ännu inte trätt i kraft

De nya och ändrade standarder som ännu inte trätt i kraft och som redovisas i [SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2016](#) (sidan 61) är oförändrade.

Definitioner och mätmetoder

SJ presenterar vissa finansiella mått i kvartalsrapporten som inte definieras enligt IFRS och anser att dessa mått ger värdefull kompletterande information till ägaren, styrelsen och koncernledningen då de möjliggör utvärdering av resultat och utveckling. Eftersom inte alla företag beräknar finansiella mått på samma sätt, är dessa inte alltid jämförbara med mått som används av andra företag. Dessa finansiella mått ska därför inte ses som en ersättning för mått som definieras enligt IFRS.

Nyckeltal definierade enligt IFRS är: periodens resultat och resultat per aktie. Nyckeltal som ej är definierade enligt IFRS men som SJ följer upp verksamheten på är: avkastning eget kapital, avkastning operativt kapital, nettoskuldssättningsgrad, nettoskuld och underliggande rörelseresultat. För definitioner hänvisas till [SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2016](#) (sidorna 99-100).

Sedan publicering av SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2016 har följande definitioner tillkommit:

Långdistanståg: Resandetåg som avser att transportera resenärer interregionalt, annonseras normalt som fjärr- (InterCity), natt- eller snabbtåg.

Medeldistanståg: Resandetåg som avser att transportera resenärer regionalt, annonseras normalt som regionaltåg.

Kortdistanståg: Resandetåg som avser att transportera resenärer lokalt, annonseras normalt som pendel- eller flygtåg.

Försäkran

Undertecknade försäkrar att rapport över tredje kvartalet 2017 ger en rättvisande översikt av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 25 oktober 2017

Jan Sundling
Styrelsens ordförande

Crister Fritzson
Verkställande direktör

Granskningsrapport

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av delårsrapporten för SJ AB (publ) för perioden 1 januari 2017 till 30 september 2017. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med IAS 34 och årsredovisningslagen. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med International Standard on Review Engagements ISRE 2410 Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation utförd av företagets valda revisor. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översikt-

lig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisions-sed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad för koncernens del i enlighet med IAS 34 och årsredovisningslagen samt för moderbolagets del i enlighet med årsredovisningslagen.

Stockholm den 25 oktober 2017

Deloitte AB

Hans Warén
Auktoriserad revisor

Rapporttillfällen

Rapport för fjärde kvartalet 2017 7 februari 2018
 Års- och hållbarhetsredovisning 2017..... mars 2018
 Rapport för första kvartalet 2018..... 24 april 2018
 Årsmöte 201824 april i Stockholm
 Rapport för andra kvartalet 2018..... 19 juli 2018
 Rapport för tredje kvartalet 2018.....29 oktober 2018

Ekonomisk information beställs från SJ AB,
 Stab Ekonomi, 105 50 Stockholm och finns
 även på sj.se.
 SJs presstjänst 010-751 51 84.

Informationen är sådan som SJ AB ska offentlig-
 göra enligt lagen om värdepappersmarknaden
 och/eller lagen om handel med finansiella
 instrument. Informationen lämnades för offentlig-
 görande den 25 oktober 2017.

Vision:

Ett SJ att lita på och längta till.

Affärsidé:

SJ ska erbjuda marknadens mest kundnära och
 hållbara resande i egen regi och i samarbete
 med andra. Det innebär att vi ska vara bäst på att
 tillgodose kundernas behov och att socialt, miljö-
 mässigt och ekonomiskt ansvar ska gå hand i hand
 genom hela vår verksamhet.

Värdeord:

Pålitligt, Enkelt, Mänskligt och Härligt.